

Ik ben vroeger heel vaak zwarte piet geweest. Kinderen waren bijna altijd blij met de cadeautjes die ik bracht. Eerlijk gezegd blijer met de cadeautjes dan met mij. Ik heb me wel eens als Sinterklaas verkleed waar de kleuters bij zaten. Toen ik omgekleed was, spraken ze me aan als Sint en toen ik de baard, de mijter en de mantel weer aflegde, vertelden ze mij dat Sinterklaas was geweest. Het is het feest van de verbeelding met de hoop op een paar cadeautjes.

Zwarte Piet of Niet?

Ik heb in veel landen mogen werken met kinderen. Op St. Maarten werk ik al ruim 20 jaar voor een stichting ter bevordering van het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen. Daar – maar ook in Suriname en andere landen - heb ik de gevolgen van de slavernij en het kolonialisme gezien en gevoeld. Grote vernedering die in de overgedragen generaties nog voelbaar is en verontwaardiging over de veronachtzaming ervan. De ervaringen in al die verschillende situaties heeft me laten inzien dat we onmogelijk door kunnen gaan als er mensen worden buitengesloten. Dat is in een klas zo, bij de sportclub, in een gezin, in een land. Mensen verdragen het niet als ze worden buitengesloten.

Sommige kinderen vertellen dat iedereen vroeger in de kleuterklas zwarte schmink kreeg, behalve zij (de gekleurde kinderen). Die waren immers al zwart. De kleuters vonden het jammer dat ze geen schmink kregen, dat hadden ze ook wel gewild. En hoewel de juf misschien anders bedoelde, is het een serieuze vorm van buitensluiten, die ‘verkeerd verstaan kan worden’.

Een leerling vertelde dat ze op 6 december door iemand werd aangesproken dat de boot van Sinterklaas al was vertrokken.

Het gaat er niet om of de opmerkingen ‘goed of grappig bedoeld waren’ maar ‘hoe de ander het beleeft’.

Tradities hoeven niet ‘te verdwijnen’, maar gewoontes vragen om kritische reflecties op wat nodig is in deze tijd, op deze plaats, met deze mensen; niemand buitengesloten!

Sluiten we mensen buiten, dan zullen zij zich terugtrekken of verzetten. Allebei even onwenselijk.

Het feest is pas een feest als het een feest is voor iedereen. Racisme, discriminatie kunnen niet worden ontkend. Natuurlijk is Sinterklaas vieren met kinderen – voor de ouders met hun kinderen – zelden een uiting van racisme. Maar er aanstoot aan nemen, vanuit een overbekende geschiedens is voorstelbaar. Waarom dan het feest niet toegankelijk maken voor iedereen? Waarom dan niet een kleine aanpassing die het mogelijk maakt dat iedereen mee kan vieren?

Sinterklaas bestaat niet, behalve als je er in gelooft.

Maar als je gelooft dat de wereld beter af is met vreedzame mensen, dan kunnen we de Goedheiligman beter op pad sturen met kindervrienden die niet alleen cadeautjes brengen, maar zelf het cadeautje zijn.

Ik zou geen zwarte piet meer willen zijn, zoals ik er ooit een was, maar een kindervriend met één groot cadeau: de zekerheid voor alle kinderen dat niemand wordt buitengesloten. Daar is geen roe voor nodig, maar een veelkleurige erkenning van iedereen waar we mee mogen leven.

Marcel van Herpen